

ISO 37101

ISO 37101
**Održivi
razvitak
u zajednicama**

..... ISO 37101

**ISO 37101, održivi razvitak
u zajednicama - Sustav
upravljanja za održivi
razvitak - Zahtjevi s
uputstvom za upotrebu,**
postavlja zahtjeve i smjernice
koje će pomoći zajednicama
da postanu održive.

Upotreba norma pomoći
će zajednicama postaviti
ciljeve i definirati strategiju
za održivi razvitak na lokalnoj
razini uzimajući u obzir gledišta
svih zainteresiranih strana.

Što je **održivi razvitak**

Održiv razvitak može se definirati kao razvitak koji zadovoljava ekološke, socijalne i ekonomski potrebe današnjice bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Uz rastuću populaciju i sve veće zahtjeve koji se postavljaju pred naš planet, održivi razvitak je jedan od najvećih izazova s kojim se svijet danas suočava i predmet je mnogih rasprava među političarima i poslovnim liderima. Ipak, na kraju su građani ti koji mnoge konkretne akcije za izgradnju održive budućnosti provode na razini lokalne zajednice, a to je ono što je svrha norme ISO 37101.

Što je sustav upravljanja?

Sustav upravljanja kvalitetom (QMS) je skup politika, procesa i procedura koje pomažu organizaciji da ispuni zahtjeve koje od nje očekuju njihove zainteresirane strane.

Zasnovan je na ciklusu

Planiraj-Uradi-Provjeri-Djeluj (Plan-Do-Check-Act), metodi upravljanja u četiri koraka koju organizacije koriste za kontrolu i kontinuirano poboljšanje procesa i proizvoda.

ISO je izradio mnoštvo norma za različite sustave upravljanje, fokusirajući se na raznolike teme kao što su kakvoća (ISO 9001), zaštita okoliša (ISO 14001) i suzbijanje mita (ISO 37001).

Te norme podržavaju organizacije kako bi uspostavile sustave upravljanja koji će im pomoći u postizanju ciljeva i zahtjeva svojih zainteresiranih strana.

..... Kako norma ISO 37101 može pomoći da se u zajednicama promovira održivi razvitak?

ISO 37101 je osmišljen kako bi pomogao zajednicama da definiraju svoje ciljeve održiva razvitička i uspostave strategiju za njihovo ostvarenje.

Definiranje ciljeva

ISO 37101 uspostavlja niz načela (u normi „svrha održivosti“) o tomu što to zajednica možda želi postići strategijom održivoga razvitička, kao što je odgovorna upotreba resursa, zaštita okoliša i poboljšanje dobrobiti građana. Osim toga, od zajednica se zahtijeva da u obzir uzmu pitanja održivosti, kao što su upravljanje, osnaživanje, obrazovanje, zdravljie i mobilnost, koja će pomoći u definiranju njihovih ciljeva održivoga razvitička.

Razvitak strategije

ISO 37101 je **norma za sustav upravljanja**. Ona daje korake koje zajednica treba poduzeti radi postizanja svojih ciljeva održivoga razvitička, kao što je izrada akcijskoga plana, raspodjela odgovornosti i mjerene performansi. Kao i druge norme za sustave upravljanja ISO 37101 temelji se na načelu kontinuirana poboljšanja, što znači da su korisnici dužni redovito prilagođavati svoje ciljeve i strategije kako bi se osigurao stalni napredak.

Tko može koristiti normu ISO 37101?

.....

ISO 37101 je dizajniran tako da ga koriste višestruki sudionici na razini zajednice. Odnosi se na široki spektar sudionika koji trebaju biti uključeni u upravljanje projektima u stvarnom životu u gradovima i zajednicama.

Taj jedinstveni pristup znači da je jedan od prvih koraka pri upotrebi norme kreiranje skupine ili strukture koja će ga provoditi u ime zajednice.

S druge strane, zajednica možda želi ovlastiti vanjsku organizaciju da pokrene provedbu norma. Što god da se izabere, važno je da što je moguće više zainteresiranih strana bude uključeno u definiranje i provedbu strategije održivoga razvijenja. Bilo koja skupina koja se oformi mora biti u stanju da u zajednicu uspješno uključi sve sudionike, od građana do lokalne samouprave i od urbanista do lokalne trgovine.

ISO 37101 definira **zajednicu** kao skupinu ljudi koji se dogovaraju oko odgovornosti, aktivnosti i odnosa“.

U mnogim slučajevima, zajednica može imati definirane zemljopisne granice, ali to nije uvijek tako. Norma je primjenjiva na zajednice svih veličina, struktura i vrsta, od malih sela do gradova i u razvijenim kao i zemljama u razvijenom razvijenju. Osim provedbe norma na razini zajednice, svi koji se bave životom u zajednici, na primjer lokalni nositelj projekta, mogu koristiti i normu kako bi osigurali da njihovi planovi uzimaju u obzir načela održivoga razvijenja.

..... Koje će **koristi donijeti norma 37101**

Krajnji cilj provedbe norme ISO 37101 je stvaranje održivije budućnosti za zajednice. To znači poboljšanje lokalnoga okruženja, sretnije i zdravije mjesto za život građana i zajednicu koja može bolje predvidjeti i prilagoditi se prirodnim katastrofama, ekonomskim šokovima i klimatskim promjenama. ISO 37101 će takođe donijeti niz dodatnih pogodnosti za zajednice, neke čak i u ranim fazama realizacije. Na primjer :

- Provedba ISO 37101 može zahtijevati uspostavljanje specifičnih struktura unutar zajednice koja je ovlaštena da pokrene proces održivog razvijanja. Samo definiranje te strukture, gdje mnoštvo različitih sudionika može otvoreno raspravljati o budućnosti zajednice, može donijeti niz pogodnosti

- ISO 37101 stavlja snažan naglasak na uključivanje svih zainteresiranih strana u razgovore o definiranju i provedbi strategije održivoga razvijanja, što znači da će se poboljšati sposobnost zajednice da se poveže sa svim svojim sudionicima. Pripadnici su zajednice prirodno jedna od najvažnijih interesnih skupina, tako da svaki budući razvitak zajednice treba odražavati njihove potrebe
- Načela i teme uključene u normu odražavaju najbolje međunarodne prakse o održivom razvijaju i u potpunosti su u skladu s razvojnim idejama u tom sektoru
- ISO 37101 naglašava važnost kolektivnoga odlučivanja o ciljevima, strategiji i vremenskom okviru u kojem će se ostvariti ciljevi; to daje veću vidljivost širim krugovima sudionika kao i pristupa održivom razvijaju u koji je usvojila ISO zajednica

..... Kako **početi** koristiti normu **ISO 37101?**

Postoji nekoliko načina na koje organizacije mogu provoditi ISO 37101 za održivi razvitak u zajednicama, ali evo nekoliko savjeta za početak.

Savjet 1 - Definirati strukturu ili skupinu koja će pokrenuti provedbu standarda.

Važno je da se u toj skupini ogleda interes što više sudionika.

Savjet 2 - Procjeniti trenutačnu situaciju održivoga razvijanja u zajednici i definirati tko još treba biti uključen u taj proces.

Savjet 3 – Odrediti strategiju održivoga razvijanja zajednice imajući u vidu šest načela (u standardu navedeni kao „svrha održivosti“) i 12 istaknutih pitanja.

Postavljanje tih pitanja pomoći će da se stvori okvir i utvrde ciljevi koje su važni za vašu zajednicu.

Više informacija

- mrežna stranica ISO-a
www.iso.org
- Dio ISO-ove mrežne stranice vezan za održivi razvitak
www.iso.org/iso/sustainable_development.htm
- Dio ISO-ove mrežne stranice vezan za društvenu odgovornost
www.iso.org/iso/iso26000
- Dio ISO-ove mrežne stranice vezan za norme upravljanja
www.iso.org/iso/mangement-standards
- ISOfocus magazin
www.iso.org/isofocus

O ISO-u

ISO (Međunarodna organizacija za normizaciju) je nezavisna, nevladina međunarodna organizacija s članstvom od 162* nacionalna tijela za normizaciju. Kroz svoje članove, ISO okuplja stručnjake koji razmjenjuju znanja i razvijaju dobrovoljne, zasnovane na konsenzusu, tržišno relevantne međunarodne norme koji podržavaju inovacije i pružaju rješenja globalnih izazova.

ISO je objavio više od 21 000* međunarodnih norma i srodnih dokumenata koji pokrivaju gotovo svaki vid industrije, od tehnologije do osiguranja hrane, poljoprivrede i zdravstvene zaštite.

Za više informacija, posjetite www.iso.org.

*lipanj 2016

**Institut za standardizaciju
Bosne i Hercegovine (BAS)**

Vojvode Radomira Putnika 34,

71123 Istočno Sarajevo,

Bosna i Hercegovina

Tel: + 387 57 310 560

Fax: + 387 57 310 575

e-mail: stand@bas.gov.ba

web: www.bas.gov.ba

Međunarodna organizacija
za standardizaciju

Središnje tajništvo ISO-a

Ch. de Blandonnet 8

Case Postale 401

CH - 1214 Vernier, Ženeva

Švicarska

iso.org

© ISO, 2016
All rights reserved
ISBN 978-92-67-10680-9

